

BUDENNY KHLIB

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649180790

Budenny khllyb by Antin Krushelnytsky

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

ANTIN KRUSHELNYTSKY

BUDENNY KHLIB

БУДЕННИЙ ХЛІВ

АНТІН КРУШЕЛЬНИЦЬКИЙ

БУДЕННИЙ ХЛІБ

Оповідання з життя

1920

Київ — Відень — Львів
Наклад Літературного Інститута

Друкарня Райсера

1873

З друкарні Христофа Райсера Сина в Відні.

НА ПОРОЗІ ЖИТТЯ.

Настали різдвяні свята.

Ганя налагодилася так, як би це вже мали бути останні свята в її житті. Чого вже не напекла, не наварила — та в-одно тільки бігає сюди, то туди, щоб не припеклося що, не збігло, щоб булки не порепалися, щоб не пересолити голубців.

Аж відітхнула легше, коли все удалося, як вона знала.

Святий вечір.

Уже позасвічували свічки, понакривали столи, та всім здається, що когось інше не достає. Ганяна мати, що почала вже повертати до здоров'я, ходить з одної кімнати до другої, роздивляється, чи все приладжено, як треба, а далі каже:

— Ну, що ж? Сідаймо.

Ці слова вкололи Ганю в серце. На її очах замерехтіли дрібні, перлисті сльози. Що з нею? Чого вона так жахнулася? Їй в-одно здавалося, що хтось приїде, брат, сестра... вона так і зазирала раз-у-раз у вікна, наслухувала, скільки разів задзвеніють дзвінки на селі, чи не завернуть сани у їх ворота.

Ні, і ні, й ні. А може ще прийдуть... а може ще бодай після вечері?

— Сідаймо. Чого ж нам дождатися? — сказав батько та й почав молитися.

Сіли.

Батько й мати стали їсти борщ, та так і мовчать. І Гані ніяково перебивати тишу. Вона їсть і не їсть, похнюпила очі в тарілку й задумалася.

Про що?

Картина з її дитячих літ, як жива, стає їй перед очі. Святий вечір. Вона й брат і сестра. Ледви діждатися кінця вечері. Уже й качаються на сні під столом.

„А я спатиму тут на сні... всю ніч спатиму на сні“, — кричить Василько.

„Та й я, Васильку...“

„Та й я, та й я...“

Співають, колядують, сміються. Здавалось, не було щастя більшого над святий вечір. Так пахло снігом у хаті, такий вимитий поміст, аж вишкелується. А всі вони так чисто повдягані. Довго ждали. Тижні цілі тишилися на той святий вечір. І було ж бо чого радіти заздалегідь! Як було гарно!

Їх співи не втавали, їх сміхи горохом ешалися по хаті. А то чим далі, тим тихше й тихше, нарешті позаешпляють усі трое на сні.

Ганя всією душею нотонула в тихій рос-

коші давнього спомину. Нараз немов прокидається із півсну від батькового голосу.

— Нема нас, мамо, до пари. — мовить батько.

— Що ж робити? — зітхає мати. — Незабаром може будемо вже в парі.

— Чому? — винула Ганя й почервоніла на лиці. Замовкла.

Батько подивився то на матір, то на Ганю. Непаче не міг зрозуміти. А мати пенче таємничо:

— Лишимося обоє, тату...

Ганя похнюпила глибше очі в тарілку. Хоч не сказано їй іменн, бесіда йшла про неї.

— А може знов лишиться хто з нас без пари...

Ці слова стиснули Ганине серце. Мати вже від довшого часу нездужає. От, тепер насиду піднялася на ноги, але хто знає, чи довго буде триматися. Батько також старенький уже. По хаті від довшого часу чути шелест якихсь таємничих крил. Чотири місяці Ганя просиділа коло ліжка недужої матері й за той час в-одно причувається їй той дивний шелест, якийсь подув незримих крил, таємничі шепоти... Не раз сидить уночі коло маминого ліжка, й такий острах обхопить її душу, що чим скорше кидається в постіль і накривається з головою. Боїться своєї тіни, свого порушення.

Ці чотири місяці, проведені на самоті коло недужої матері, постаріли її. Показали їй, яка вона опущена, яка самотна, яка нещаслива. Нехай закриють очі батько, мати, що жде її?

Не помагала їй страшна цілоденна праця. Все господарство на її руках і голові. Всього доглянути, всюди розпорядитися, треба мати залізне здоров'я, щоб із усім упоратися. Справлялася неагірше. А прийде вечір, сяде біля ліжка мами, аж тепер чує, що воліла б не відриватися від праці, доки не звалила б її з ніг утома.

Гіркі хвили переживала.

А що жде її далі?...

У хаті розляглася така тиша, що трохи сльоз не виплинула вона на Ганині очі.

*

Зненацька перетнув німу тишу гомін дзвінків, що задзвеніють на подвіррі.

Хто це? Чи не Василь? — мигнула у всіх одна думка.

— Ганю, а їди, подивися.

Ганя хоче встати, але ноги відказують послуху.

Піде, піде, мусить піти, не покаже нічого по собі!...